

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 7.9.2016 r.
SWD(2016) 287 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

**Wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady
zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 99/2013 w
sprawie Europejskiego programu statystycznego 2013–2017 poprzez przedłużenie go na
lata 2018–2020**

{ COM(2016) 557 final }

{ SWD(2016) 288 final }

Streszczenie oceny skutków
Ocena skutków wniosku dotyczącego rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 99/2013 w sprawie Europejskiego programu statystycznego 2013–2017 poprzez przedłużenie go na lata 2018–2020
A. Zasadność działań
Dlaczego? Na czym polega problem?
Istnieje duże zapotrzebowanie na europejską statystykę publiczną, ponieważ jest ona tworzona i rozpowszechniana zgodnie ze szczegółowymi zasadami i w związku z tym reprezentuje wartość dodaną dla użytkownika w porównaniu z innymi źródłami informacji. Należy uzupełnić szereg luk statystycznych, aby statystyka mogła zapewnić wsparcie w realizacji polityki UE. Należy pilnie zwiększyć aktualność niektórych statystyk, aby mogły one zawierać informacje niezbędne na potrzeby europejskiego semestru. Zapotrzebowanie na statystykę wynikające z 10 priorytetów politycznych Komisji i coraz większej złożoności społeczeństw podaje w wątpliwość przydatność obecnej statystyki europejskiej. Mimo że krajowe systemy statystyczne podjęły znaczące starania, aby zmodernizować swoje metody tworzenia statystyk przy wsparciu Europejskiego programu statystycznego 2013-2017 (ESP), obecna infrastruktura statystyczna nie jest wystarczająco elastyczna, by w razie potrzeby zapewnić nowe statystyki, przy jednoczesnym ograniczeniu powiązanych kosztów i obciążenia administracyjnego. Jeżeli obecny poziom inwestycji nie zostanie zwiększony, Europejski System Statystyczny (ESS) nie będzie w stanie zaspokoić rosnącego zapotrzebowania na statystyki ani odpowiedzieć na potrzebę ich szybszego udostępniania. Strony, na które niniejszy wniosek wywrze najbardziej bezpośredni wpływ, to użytkownicy statystyk (np. decydenci, media i badacze), producenci statystyk (krajowe urzędy statystyczne (KUS) i inne organy krajowe), a także respondenci (gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa).
Jaki jest cel inicjatywy?
Inicjatywa ta ma na celu stworzenie ram legislacyjnych dla ESP na czas trwania wieloletnich ram finansowych (WRF) oraz zapewnienie wsparcia finansowego ESS niezbędnego, aby system ten był w stanie: – zapewniać wysokiej jakości informacje statystyczne oraz wypełnić luki statystyczne, które należy zlikwidować jak najszybciej, kładąc nacisk na szereg obszarów priorytetowych odzwierciedlających 10 politycznych priorytetów Komisji; – tworzyć stałą zdolność niezbędną, aby szybciej odpowiadać na pojawiające się potrzeby oraz dostosowywać infrastrukturę statystyczną w celu wykorzystania potencjału nowych źródeł danych; oraz – umacniać partnerstwo wewnątrz ESS i poza nim w celu dalszego zwiększania jego wydajności i wzmacniania jego wiodącej roli w statystyce publicznej na świecie.
Jaka jest wartość dodana działania na poziomie UE?
Projektowanie, wdrażanie i monitorowanie polityk UE opiera się na bezstronnych, wiarygodnych i przydatnych dowodach statystycznych, które mogą zostać zapewnione jedynie za pośrednictwem ESP. Jedynie poprzez skoordynowane podejście do opracowywania, tworzenia i rozpowszechniania statystyki europejskiej – jak określono w ESP – można zagwarantować konieczną spójność i porównywalność statystyk istotnych dla obszarów działań UE. Proponowane działania na szczeblu UE przyczyniłyby się również do efektywnego wykorzystania zasobów (dzięki korzyści skali) oraz stanowiłyby wsparcie dla organów krajowych w budowaniu zdolności na przykład w zakresie harmonizacji i metodyki.
B. Rozwiązania
Jakie warianty strategiczne, legislacyjne i nielegislacyjne rozważono? Czy wskazano preferowany wariant? Dlaczego?
Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 223/2009 w sprawie statystyki europejskiej czas trwania ESP odpowiada okresowi trwania WRF (obecnie lata 2014–2020). ESP przestaje obowiązywać w 2017 r., zatem konieczne jest jego przedłużenie. W ocenie skutków nie rozważa się, czy należy przedłużyć ESP, lecz jak najlepiej tego dokonać. Rozważono następujące warianty: 1. scenariusz odniesienia – obecny ESP (2013–2017) przedłużony na kolejne trzy lata (2018–2020); 2. przedłużenie obecnego ESP z dostosowaniami: <i>2a: zmiana obecnego ESP i ograniczenie rocznego budżetu;</i> <i>2b: zmieniony program, z uwzględnieniem ulepszonych wyników statystycznych zgodnych z 10 priorytetami politycznymi, zrównoważony dzięki zdecydowanej zmianie -priorytetów (przy takim</i>

samym budżecie rocznym);

2c: zmieniony program, z uwzględnieniem nowych wyników statystycznych zgodnych z 10 priorytetami politycznymi, uzupełniony o inwestycje w infrastrukturę statystyczną oraz nowe źródła statystyk (przy zwiększonym budżecie);

1. dwa oddzielne programy.

Za preferowany wariant strategiczny uznano wariant 2c, ponieważ daje on największą możliwość osiągnięcia powyższych celów, biorąc pod uwagę wszystkie wymagania, zobowiązania i ograniczenia.

Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?

Jeżeli chodzi o producentów, Komitet ds. ESS wielokrotnie zwracał się z prośbą o zwiększenie inwestycji. Europejski Komitet Doradczy ds. Statystyki, jako forum reprezentujące użytkowników statystyk, respondentów, społeczeństwo obywatelskie, partnerów społecznych oraz społeczność naukową, podkreślił konieczność przekazania odpowiednich środków finansowych, zważywszy na fakt, że budowanie zdolności do tworzenia nowych statystyk i wskaźników będzie wymagało dodatkowych nakładów. Europejska Rada Konsultacyjna ds. Zarządzania Statystyką również wyraziła obawy dotyczące niewystarczających inwestycji, które jej zdaniem ograniczają zdolność ESS do czerpania korzyści z „rewolucji w zakresie danych”. Poszczególne podmioty zarówno ze strony użytkowników, jak i producentów popierają zatem nowe środki służące ulepszeniu statystyki publicznej, jak określono w wariantcie 2c.

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Wariant 2c przyniósłby największy wpływ pod względem zdolności do szybszego tworzenia danych, co jest niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb użytkowników. Obejmuje on nowe środki mające na celu wypełnienie pozostałych luk w danych statystycznych oraz zwiększenie aktualności w kluczowych obszarach takich jak statystyka dotycząca energii. Dodatkowo użytkownicy odczuliby korzyści płynące z lepszego wykorzystania dużych zbiorów danych.

- Oczekuje się, że porównywalność statystyki na szczeblu europejskim wzrośnie w obszarach, które zostaną po raz pierwszy objęte ESP.
- Możliwa będzie dalsza modernizacja ESS oraz szersze wykorzystanie nowych źródeł (np. dużych zbiorów danych).
- Oczekuje się, że obciążenie respondentów zmniejszy się dzięki lepszemu wykorzystaniu danych administracyjnych i nowych źródeł.
- Ponieważ prawodawstwo w zakresie statystyki dotyczy przede wszystkim użytkowników danych, producentów danych i respondentów, jego bezpośredni wpływ gospodarczy, społeczny i środowiskowy jest bardzo ograniczony.

Jakie są ewentualne koszty preferowanego wariantu?

Budżet przeznaczony obecnie na ESP (około 60 mln EUR rocznie) jest niewielki w porównaniu z całkowitym budżetem UE, a proponowane zwiększenie budżetu mieściłoby się w granicach istniejących ogólnych ograniczeń budżetowych. Koszty tworzenia statystyk należy również rozważyć w świetle kosztu związanego z brakiem statystyk lub obecnością tylko statystyk o niewystarczającej jakości. Główny bezpośredni koszt wariantu 2c związany jest przede wszystkim ze współfinansowaniem przez UE dotacji dla działań statystycznych KUS, lecz dotacje te należy uznać za inwestycję. Oczekuje się, że koszt ten zwróci się dzięki oszczędnościom wynikającym z ograniczenia obciążenia administracyjnego oraz skuteczniejszych i wydajniejszych metod tworzenia danych.

Jakie będą skutki dla przedsiębiorstw, MŚP i mikroprzedsiębiorstw?

Środki ustanowione w proponowanym programie (takie jak zmiana sposobu tworzenia statystyk oraz lepsze wykorzystywanie danych administracyjnych i dużych zbiorów danych) doprowadzą do uproszczenia procedur i ograniczenia obciążenia administracyjnego, a zatem przyniosą korzyści przedsiębiorstwom i osobom fizycznym.

Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?

Inicjatywa będzie miała wpływ na KUS i inne organy krajowe. ESP umożliwi inwestowanie w projekty wdrożone w odpowiedzi na nowe wyzwania stojące przed statystyką europejską (np. wprowadzenie w życie wizji ESS na rok 2020, umocnienie europejskiej infrastruktury statystycznej oraz lepsze wykorzystanie dużych zbiorów danych i wspólnej infrastruktury). Ponieważ finansowanie unijne jest zapewniane na zasadzie -współfinansowania, większy budżet dla ESP na szczeblu UE oznacza również wyższe koszty budżetowe dla KUS. Często potrzebna będzie również zaawansowana wiedza ekspercka na potrzeby projektów w zakresie rozwoju.

Czy wystąpią inne znaczące skutki?

W ramach inicjatywy zostanie zapewnione wsparcie na rzecz współpracy z organizacjami międzynarodowymi oraz budowania zdolności w państwach niebędących członkami UE w celu zapewnienia dostępności wysokiej jakości danych. To z kolei pozwoli UE na monitorowanie rezultatów rozszerzenia oraz europejskich polityk sąsiedztwa, a także na ocenę zgodności (potencjalnych) krajów kandydujących z normami UE w obszarze statystyki.

D. Działania następce

Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?

Ostateczna ocena programu jest zaplanowana na 2021 r.